

Vuosikertomus 2023

lokakuu

marraskuu

joulukuu

ma ti ke to pe la su

ma ti ke to pe la su

ma ti ke to pe la su

Vuorentupa

Tukea | Turvaa | Toimintaa

Sisällysluettelo

Alkusanat	3
Päihdekuntoutuskoti Seukkala	4
Kievari	7
Ketorinne	8
Honkatupa	10
Mäkitupa	11
SER	13
Retrokeidas	15
BOOSTIA työllistymiseen ja osaamiseen-hanke	16
Starttipaja työelämään -projekti	18
Tukea, turvaa ja tekoja (TUOJA)- hanke	19
Osallisuushanke OsaX	21
Kierto -hanke	23
Kiinteistönhuolto ja remontointi	24
Tapojoki	27

Alkusanat

Vuosi 2023 jää varmasti mieleen Väentuvan historiassa. Vuosi alkoi siirtymisellä Hyvinvointialueille, jolloin kaikki oli hetken aikaa sekaisin koko yhteiskunnassa. Rahaliikenne ei toiminut ja asiakkaiden pääseminen palveluihin oli myös jossain vaiheessa vuotta haasteellista muutosten vuoksi. Hyvinvointialueet toivat tullessaan myös kaikenlaisia laatuvaatimuksia, joihin onneksi olimme valmistautuneet hyvin.

Alkuvuodesta saimme ensimmäistä kertaa STEA:lta avustusta kohtaamispaikalle, joka mahdollisti uudenlaista toimintaa Laukaan kirkonkylällä.

Kesäkuussa 2023 tapahtui isompi onnettomuus, kun Mäkituvan yläkerrassa oli syttynyt tulipalo. Yhdessä yössä tuli 15 asunnotonta, joille järjesteltiin koteja seuraavan viikon ajan. Jokaiselle löydettiin väliaikainen koti. Puolen vuoden remontin jälkeen talo saatiin taas asumiskuntoon. Suuret kiitokset asiasta kuuluvat vakuutusyhtiö LähiTapiolalle, joka hoiti talon kunnostuksen erinomaisesti. Jotain hyvääkin asiasta ilmeni. 15 asukkaasta viisi muuttivat elämänsä suuntaa, eivätkä halunneet enää palata takasin Mäkituvalle. Heistä neljä on täysin päihteetöntä.

Syksyllä 2023 aloitettiin kuntouttavan työtoiminnan kehittäminen. Työtoiminnasta rakennettiin toimivampaa kokonaisuutta sekä palkattiin työvalmentaja. Työllistävää toimintaa laajennettiin ja suunniteltiin erilaisia työpisteitä lisää.

Yksi iso asia vuonna 2023 oli myös valtionkonttorin lainojen maksu. Valtionkonttori myönsi meille ison korkohelpotuksen sekä saimme pitkien maksusuunnitelmien tuloksen päätökseen, ja maksettua loput velat. Tämä on tulevaisuudessa Väentuvan taloudessa iso helpotus.

Kokonaisuutena toiminnan organisointi ja kehittyminen on tullut näkyvämmäksi eri toiminnoissa. Väentuvan tunnettavuus ja näkyvyys on tullut enemmän esille. Positiivinen arvostus ja palaute ovat kohonneet, ja yhteistyökumppanit ovat olleet tyytyväisiä. Meidät nähdään kohtuullisen kokoisena ja toimivana yhdistyksenä, joka tuottaa laadukkaita palveluita ja toteuttaa erilaisia hankkeita. Meillä on myös erinomainen henkilökunta tekemässä tätä kaikkea.

Kiitos vuosi 2023, olit hyvä vuosi <3.

Toiminnanjohtaja

Rita Lepikko

Päihdekuntoutuskoti Seukkala

Päihdekuntoutuskoti Seukkala on päihde- ja mielenterveyskuntoutusta, yhteisöasumista sekä kuntouttavaa työtoimintaa tarjoava Väentupa ry:n yksikkö. Seukkalan toiminta ja kuntoutusohjelma perustuvat kristillisiin arvoihin, kristillisen päihdetyön kuntouttavaan työskentelytapaan ja yhteisökuntoutuksen periaatteisiin. Jokaisella asiakkaalla on omaohjaaja, jonka kanssa hän käy henkilökohtaisia keskusteluja säännöllisesti. Omaohjaajatyöskentelyssä käsitellään riippuvuutta ja toipumiseen sekä elämänhallintaan liittyviä asioita henkilökohtaisella tasolla yhdessä laaditun kuntoutussuunnitelman mukaisesti. Lisäksi edellä mainittuja teemoja työstetään ohjatuissa keskusteluryhmissä, joissa myös vertaistuellinen näkökulma on vahvasti läsnä. Green Care-toiminta ja muu yhteinen toiminnallisuus sekä vastuutiimit ovat tärkeitä osa-alueita yhteisökuntoutuksessa.

Vuonna 2023 elimme suurten muutosten aikaa. Vuoden alussa vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä maassamme siirtyi hyvinvointialueille. Muutos heijastui Seukkalan toimintaan ajoittain lähettävien tahojen organisaatioiden keskeneräisyytenä ja hyvinvointialueiden toimihenkilöiden epätietoisuutena, miten ohjata asiakkaita Seukkalan palveluihin. Asiakkaidemme avuntarve ei vähentynyt, mutta oikea-aikaisen avun saaminen vaikeutui osittain vuoden 2023 aikana.

Seukkalan täyttöaste vaihteli. Suurimman osan vuotta täyttöaste oli kohtuullinen tai hyvä. Heinä-syyskuun välisenä aikana se romahti, ja osa Seukkalan ohjaajista jouduttiin lomauttamaan. Lokakuusta vuoden loppuun asti tilanne parani ja toimintaa pystyttiin toteuttamaan normaalisti.

Vuoden 2023 aikana asiakkailta saatu palaute on ollut hyvää. He ovat kertoneet tulleen kohdatuiksi ja kokeneensa, että kuntoutuksessa on käsitelty toipumisen kannalta oikeita asioita. Seukkalan yhteisöllisyys on koettu toimivana ja Green Care-osa-alueet tärkeänä osana sitä.

Vuodelle 2023 asetettujen tavoitteiden tarkastelua

Kokemusasiantuntijatoiminnan kehittämisen tavoite kuntouttavan työtoiminnan osa-alueeksi toteutui yhteistyössä Väentuvan asumisyksiköiden kanssa. Käytännössä kokemusasiantuntijuus kuntouttavana työtoimintana oli luontevaa aloittaa Seukkalassa, ja se jatkui edelleen henkilön siirryttyä asumaan Väentuvan asumisyksikköön.

Asiakasvetoisen vertaisryhmän aloittaminen osana kokemusasiantuntijatoimintaa toteutui. Vertaistavailla-ryhmä aloitti toimintansa huhtikuussa 2023. Ryhmän toiminta aloitettiin Seukkalan ja Kievarin asumisyksikön asiakkaiden ja ohjaajien välisenä yhteistyönä.

Mahdollisuutta osallistua seurakuntien järjestämiin tilaisuuksiin pidettiin esillä aktiivisesti osana viikko-ohjelman suunnittelua. Asiasta kiinnostuneiden kanssa käytiin tilaisuuksissa. Heidän kanssaan keskusteltiin seurakuntayhteyden tuomista mahdollisuuksista, miten tämä voisi tukea päihteetöntä elämää heidän kohdallaan.

Yhteydenpito eri seurakuntiin lisääntyi edellä mainitun toiminnan myötä. Suunnitelmallisempaa yhteistyön kehittämistä on tarpeen jatkaa edelleen.

Kievari

Kievari on päihteetön 19 asuntoa kattava yhteisöllisen asumisen yksikkö noin kahden kilometrin päässä Laukaan kirkonkylän keskustasta. Kievari tarjoaa yhteisöllistä asumispalvelua päihteettömyyteen sitoutuneille mielenterveys- ja päihdekuntoutujille sekä muille asumisen tukea tarvitseville. Tarjolla on myös kriisiasumista akuuttiin asunnon-tarpeeseen. Kievarilla kuntoutujien arkea tuetaan kokonaisvaltaisesti voimavarat ja yksilölliset tarpeet huomioiden. Yhteisöllisyys ja vertaistuki ovat Kievarin toiminnan ydintä. Vuonna 2023 Kievarin käyttöaste oli 85,5 %

Vuoden 2023 tavoitteiden toteutuminen:

- Asukkaita on onnistuneesti kannustettu mukaan yhteiseen toimintaan.
- Erityisesti liikunta- ja terveystavoitteiset ryhmät ovat olleet suosittuja, ja asukkaat ovat sitoutuneet ryhmien toimintaan.
- Kehitysideoita on otettu vastaan ja toteutettu muun muassa viriketoiminnan monipuolistamisessa.
- Kievarin päiväkeskuksella kokoontuu kokemusasiantuntijoiden vetämä vertaistukiryhmä.
- Työtoimintaa on saatu selkiytettyä muun muassa työvalmentajan avulla.

Ketorinne

Laukaan keskustan tuntumassa sijaitseva Ketorinne on vahvasti tuetun asumisen yhteisö. Asunnot ovat tarkoitettu pääasiassa päihde- ja mielenterveyskuntoutujille sekä muille asumisen tukea tarvitseville. Ketorinteellä asiakkaalta edellytetään sitoutumista päihteettömyyteen ja toivotaan yhteisöllistä asennetta. Ketorinteellä asiakkaille tarjotaan apua ja ohjausta päihteettömyyteen, lääkehoidon toteuttamiseen, terveyden edistämiseen, virasto- ja kauppa-asioihin, hygienianhoitoon sekä muihin elämisen perustaitoihin. Yhteisöllisyyttä, vertaistukea ja vuorokausirytmia tukevat yhteiset aamukokoukset, ruokailut ja ryhmätoiminnot, joiden suunnittelussa asiakkaat saavat olla osallisina.

Asiakkaille on tarjolla päivittäin aamupala ja arkisin myös lounas sekä päiväkahvit. Henkilökunta on paikalla arkisin klo 8–18:00. Viikonloppuisin Ketorinteellä käy kiertävä päivystäjä valmistamassa aamiaisen ja huolehtimassa lääkehoidon toteutuksen. Puhelinpäivystys toimii 24/7.

Ketorinteeltä löytyy myös kriisiasunto. Kriisiasunto on täysin kalustettu ja heti valmiina asumista varten, joten asuminen järjestyy nopeasti. Kriisiasumisen aikana asiakas saa tukea, turvaa ja apua kriisitilanteen selvittämiseen. Vuonna 2023 Mäkituvan tulipalo toi kriisimajoitukseen asiakkaita. Kriisipaikkalaisia olikin paljon, ja talo täynnä melkein koko loppu vuoden. Yhteensä 12 ihmistä oli hätämajoituksessa. Vuonna 2023 palkattiin Ketorinteelle myös toinen työntekijä.

Vuoden 2023 tavoitteiden toteutuminen:

- Ketorinteen asiakasmäärä on kasvanut vuoden 2023 aikana.
- Käyttöaste vuonna 2023 oli 80,3 %.
- Asumisyksikön ohjaajia oli kaksi.
- Asukaskyselyiden teettäminen. Kyselyiden vastauksissa sijalla 1 ja 2 toipumista edistäneet tekijät olivat ohjaajien tuki ja päivittäiset rutiinit ja arki.
- Keittiö on työllistänyt hyvin kuntouttavan työtoiminnan osallistujia, ja tämän myötä keittiön toiminta on parantunut huomattavasti.
- Asiakkaille on mahdollistettu vuoden aikana useita toimintahetkiä ja retkiä mm: bingoa, kesäteatteriesitys, taidemuseossa käynti ja asumisyksiköiden reissu Tapojolle.
- Myös asumisyksiköiden yhteisiä toimintahetkiä ja ryhmiä on järjestetty mm. yhteinen jouluruokailu, kuntosali- ja avantoryhmä ja Liekki-ryhmä.
- Myös piha-alueelle asennettiin paviljonki ja kesäkalusteet, jossa oli mukava nauttia mm. aamukahvit ja hampurilaiskestit auringon paisteessa.
- Mäkituvan asiakkaille on ollut mahdollisuus osallistua päihteettömänä Ketorinteellä tarjottavalle aamupalalle ja lounaalle.

Honkatupa

Honkatupa on kevyen tuen asumisyksikkö, jossa toteutetaan itsenäistä asumista, ilman paikalla jatkuvasti olevaa henkilökuntaa. Henkilökunta on paikalla kahdesti viikossa ja aina tarvittaessa. Yhdessä asunnoista asuu Väentupa ry:n työntekijä, joka on asukkaiden tavoitettavissa myös iltaisin ja viikonloppuisin. Puhelinpäivystys toimii 24/7. Viikonloppuisin Honkatuvalla käy kiertävä viikonlopputyöntekijä.

Honkatuvalla on viisi erikokoista asuntoa, toimisto, päiväkeskus ja saunatilat. Asumisyksikkö sijaitsee maaseudun rauhassa kuitenkin lähellä Laukaan palveluja. Yksi asunnoista oli AirBnb:n kautta vuokrattavana, ja yöpymisiä on tullut tänäkin vuonna kohtalaisesti.

Honkatuvalla asiakkaille oli tarjolla kauppa-, virasto- ja keskusteluapua sekä ohjausta sähköisen asiointin erilaisissa tarpeissa. Asiakkaille laadittiin henkilökohtainen tukisopimus, joka määritteli tuen tarpeen ja määrän. Asiakkaila oli myös mahdollisuus osallistua Väentupa ry:n muuhun toimintaan ja erilaisiin ryhmätoimintoihin. Näitä olivat esimerkiksi yhteiset viriketoiminnot ja retket asiakkaiden toiveiden mukaan. Asuntojen käyttöaste oli vuoden aikana 80 %.

Mäkitupa

Mäkitupa on 20 asuntoa käsittävä yhteisöllisen asumisen yksikkö aivan Laukaan kirkonkylän keskustan tuntumassa lähellä palveluita. Mäkituvalla asuvat ne ihmiset, joilla päihteet ovat osa heidän elämäänsä, ja päihteettömyys ei ole ensisijainen tavoite. Mäkitupa turvaa niiden ihmisten asumisen, joilla olisi muutoin suuria vaikeuksia saada ja pitää asuntoa vapailla asuntomarkkinoilla, tai pärjätä ilman Mäkituvan tarjoamaa tukea ja turvattua asumista. Mäkituvalla saa tukea ja apua muun muassa asumistukien hakemiseen ja vuokranmaksun turvaamiseen, turvallisen asumisen varmistamiseen, terveydentilan seurantaan sekä avun piiriin ohjaamiseen. Mäkituvalla pyritään siihen, että kaikilla olisi mahdollisuus turvalliseen asumiseen päihteidenkäytöstä huolimatta. Myös kriisimajoitusta tarjotaan nopeaan asunnon tarpeeseen äkillisissä tilanteissa.

Mäkituvan toimintavuotta 2023 sävytti vahvasti kesäkuussa tapahtunut tulipalo, jonka seurauksena Mäkituvan yksikkö tuhoutui asumiskelvottomaksi, ja ihmiset menettivät kotinsa. Tiiviin yhteistyön ja toimivien verkostojen avulla kaikille Mäkituvan yksikön asukkaille löydettiin nopeasti tilapäisasunnot ja saatiin turvattua kotinsa menettäneiden asukkaiden asuminen tulipalon jälkeen. Tulipalon jälkeen pystyttiin tukemaan kotinsa menettäneitä asukkaita uuden toimintamallin avulla, jossa tukea vietiin asukkaiden koteihin Laukaan kirkonkylän alueella. Joulukuussa 2023 Mäkituvan laajamittainen remontti saatiin valmiiksi ja asukkaat pääsivät palaamaan takaisin yksikköön.

Tavoitteiden toteutuminen 2023

- Mäkituvan asukkaiden vuokranmaksu hoituu ajallaan
- KELA:n tuet on saatu hoidettua ajantasaisesti
- Asuntojen siistinä pysymistä tukeva toimintamalli alkoi
- Asukkaita kannustettiin päihteettömyyteen, ja muutaman osalla tämä toteutuikin

Asumisyksiköiden käyttöasteet 2023:

KÄYTTÖASTE 2023

2023	KIEVARI	KETORINNE	HONKATUPA	MÄKITUPA	ASUMISYKSIKÖI DEN KÄYTTÖASTE
TAMMI	18 (94,7)	9 (81,8)	3 (60,0)	14 (70,0)	76,6
HELMI	17 (89,5)	10 (90,9)	3 (60,0)	15 (75,0)	78,8
MAALIS	18 (94,7)	7 (63,6)	3 (60,0)	15 (75,0)	73,3
HUHTI	18 (94,7)	7 (63,6)	4 (80,0)	15 (75,0)	78,3
TOUKO	18 (94,7)	8 (72,7)	4 (80,0)	15 (75,0)	80,6
KESÄ	17 (89,5)	8 (72,7)	5 (100)	15 (75,0)	84,3
HEINÄ	15 (78,9)	9 (81,8)	5 (100)	-	86,9/ 65,2 *
ELO	16 (84,2)	9 (81,8)	5 (100)	-	89,0/ 66,7 *
SYYS	17 (89,5)	11 (100)	4 (80,0)	-	89,8/ 67,4 *
LOKA	14 (73,6)	9 (81,8)	4 (80,0)	-	78,5/ 58,8 *
MARRAS	13 (68,4)	9 (81,8)	4 (80,0)	-	76,7/ 57,5 *
JOULU	14 (73,6)	10 (90,9)	3 (60,0)	8 (40,0)	66,1
2023	85,5%	80,3%	80,0%	69,3%	79,9 %/ 71,1% *

SER

SER-toiminta

Yksityiset henkilöt voivat tuoda yksityistalouksien sähkö- ja elektroniikkaromua SER-Väentuvan yksikköön veloitusetta. Vastaanotossa arvioimme tavaran soveltuvuuden uudelleenkäyttöön. Mikäli tavara täytti ehdot, se korjattiin ja myytiin. Uudelleenkäyttöön soveltumaton tavara lähetettiin purettavaksi tuottajayhteisöjen osoittamiin paikkoihin. Toiminnalla oli voimassa oleva ympäristölupa ja Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lupa sähkölaitekorjaamon ylläpitämiseksi. Sähkö- ja elektroniikkaromun vastaanotossa ja uudelleenkäytössä yhteistyökumppaneina toimivat Elker Oy, Serty ry ja ERP Finland.

Työllistäminen

SER-laitteiden testaus ja vastaanotto oli helppoa. Työ oli vaihtelevaa ja helposti opittavaa eikä vaadi aikaisempaa kokemusta. Työn määrää ja vaativuutta pystyttiin säätämään tekijän työkyvyn mukaan.

Toiminnan tarkoituksena oli mahdollistaa paluu työelämään. Työtoiminta pyrittiin aloittamaan kuntouttavalla työtoiminnalla, työharjoittelulla tai työkokeilulla, jonka jälkeen oli mahdollisuus hakeutua palkkatukityöhön.

SER:llä oli työllistettynä vuonna 2023 yksi kokoaikainen henkilö sekä palkkatuella neljä henkilöä. Työkokeilussa oli 15 henkilöä. Kuntouttavassa työtoiminnassa oli 10 henkilöä. Sosiaalihuoltolain mukaisessa työtoiminnassa oli kolme henkilöä.

Vanerin myynti

SER-purkutoiminnan lisäksi yksikössä myydään ja leikataan II-laadun vaneria. Leikkauspalvelua ja vanerin työstöä varten palkattiin henkilö, joka mahdollisti harjoittelupaikat myös puuntyöstötehtäviin.

ATK-huoltotoiminta työllisti vetäjän, yhden palkkatuella työllistetyn ja useita työharjoittelussa olevia henkilöitä. Ohessa toimi myös kodinkonekorjaamo, jossa sähkömies korjasi pesukoneita ja mikroja ym. kodinkoneita. Ukrainalaisista valikoitui sopivia henkilöitä sähkölaitetestaukseen.

Polkupyöräkorjaamo työllisti yhden henkilön palkkatuella sekä lisäksi kuntouttavan työtoiminnan henkilön. Toiminta siirtyi Huoltokeitaalle joulukuussa 2023.

Toiminta siirtyi Huoltokeitaalle

Kuljetustehtävissä oli yksi palkkatuettu työntekijä ja kaksi työkokeilijaa.

Vuoden 2023 aikana tapahtunutta

- Ukrainalaisia tuli työkokeiluun erityisesti sähkölaitteiden korjaukseen ja testaukseen.
- Vaneria myytiin saman verran kuin edellisenä vuonna. Tosin hankintahinta nousi koko vuoden ajan. Vanerinmyyjä vaihtui vuoden aikana edellisen jäädessä eläkkeelle.
- Mustankorkean kanssa yhteistyö toimi hyvin ja lisäsi asiakkaiden määrää sekä metallin ja akkujen kierrätystä.
- Työntekijät ja toiminnot pysyivät suunnilleen samoina.
- Polkupyöräkorjaamon tilalle rakennettiin mattopesula.
- SER-hallille ostettiin rengaskone.

Retrokeidas

Kierrätysmyymälä Retrokeidas on toiminut Laukaan ainoana kierrätysmyymälänä nykyisissä tiloissaan jo viidettä vuotta. Toiminta perustuu lahjoitustavaran myyntiin, jonka tuotto käytetään lyhentämättömänä päihde- ja mielenterveystyöhön ja tilojen ylläpitoon. Lahjoituksia saimme hyvin pitkin vuotta, mutta kesäaika oli sen suhteen erityisen vilkas. Samoissa tiloissa on myös toiminut Tuoja-hankkeen hävikkiruoan jakelu vuoden 2023 loppuun saakka.

Vuoden aikana Retrokeidas työllisti seuraavasti. Kuntouttavassa työtoiminnassa kuusi henkilöä, työkokeilussa yhdeksän henkilöä, palkkatuella kaksi henkilöä, osa-aikaisella palkalla kolme henkilöä, avotyötoiminnassa kaksi henkilöä, oppisopimusopiskelussa kolme henkilöä ja maahanmuuttajien kotouttamiskoulutuksessa kolme henkilöä. Jokainen työntekijä perehdytettiin työpaikkaan, sen toimintoihin ja henkilön omaan työnkuvaan. Retrokeitaalla vallitsi hyvä työilmapiiri ja paikkaa pidettiin miellyttävänä työpaikkana ja ympäristönä. Työntekijät olivat hyvin motivoituneita, tunnollisia ja idearikkaita. Henkilökunta osallistui myös koulutuksiin kuten työturvallisuus- ja hygieniapassikoulutukseen.

Retrokeitaan henkilöstö osallistui Asunnottomien yö-tapahtumaan ja Laukaan kunnan joulun avaukseen, joissa myös vapaaehtoiset työntekijät olivat suuressa roolissa. Myymälän esillepanossa näkyivät vuodenajat, pyhät ja juhlateemat. Asiakaspalautteena pääsääntöisesti saatiin kiitosta siisteydestä, hyvästä järjestyksestä, edullisista hinnoista, esteettömyydestä, ilmastoinnista ja hyvästä asiakaspalvelusta. Lemmikit olivat myös tervetulleita asioimaan omistajansa kanssa.

Joulukuussa laajensimme tiloja saman katon alla toimivalle Huoltokeitaalle, jossa palveluina olivat polkupyöräkorjaamo, suksienhuolto ja luistintenteroitus. Samoihin tiloihin tulivat myös Retrokeitaan tavaranvastaanottopiste ja käsittelytila. Tila sisältää myös henkilökunnan sosiaalitulat ja kaksi toimistoa.

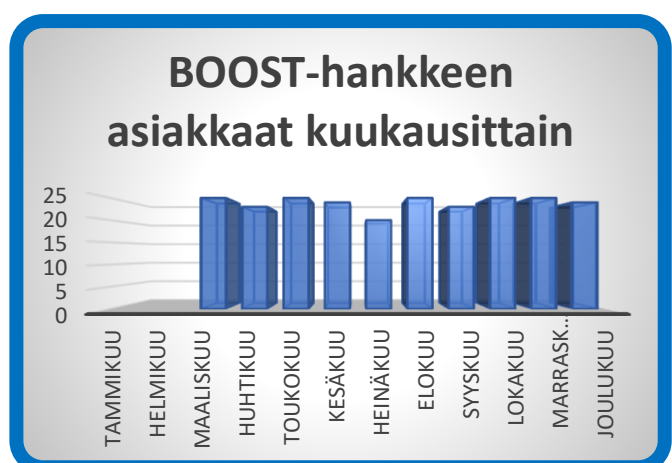
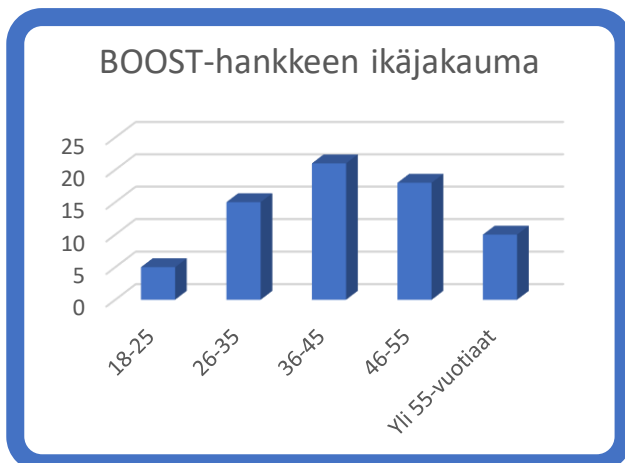
BOOSTIA työllistymiseen ja osaamiseen-hanke

Keski-Suomen TE-toimiston rahoittama työllisyyspoliittinen (TYPO) hanke aloitti toimintansa 1.3.2023. Hanke järjesti palkkatuki-, työkokeilu- ja oppisopimusopiskelupaikkoja hankkeen kohderyhmälle, joita olivat työkokeilijat ja palkkatukityöllistetyt. Valmentautujia ohjattiin kokonaisvaltaisesti työ- ja koulutusasioiden lisäksi myös terveyteen, arjenhallintaan ja hyvinvointiin liittyvissä asioissa.

Asiakkaat saivat aina tarvittaessa kyydin ja tukihenkilön mukaan Äänekosken, Jyväskylän, Laukaan tai Jämsän TE-toimistojen ja kuntakokeilukuntien tapaamisiin. Samalla menetelmällä autettiin asiakkaita myös lääkärikäynneillä, mikäli kyseessä oli nimenomaan lausuntojen saaminen palkkatuen hakemiseksi.

Kohderyhmän työvalmennusprosessin eteneminen varmistettiin monin eri tavoin mm. lomakkeilla, joita täytettiin palkkatuki- ja työkokeilujakson aikana, ja joihin kirjattiin tavoitteet sekä työllistymistä edistävät toimenpiteet ja koulutukset. Oppisopimusopiskelijat saivat apua koulutehtäviensä ja näyttöjensä suorittamiseen sekä tarvittaessa oppimisympäristöjen haltuun ottamiseen. Molemmat hankkeen työntekijät tarjosivat yksilö- ja työvalmennusta.

Hanke järjesti myös lupa- ja korttikoulutuksia kuten esimerkiksi työturvallisuuskortti, hygieniapassi ja tulityökortti. Lisäksi järjestettiin yrittäjyysinfo, ammatinvalinta- ja opiskeluinfoja. Muut tilaisuudet ovat luettavissa seuraavalla sivulla olevasta luettelosta. Valmennettavat ja oppisopimusopiskelijat saivat tarvittaessa tukea hankkeen laajalta verkostolta. Hankkeen toimenpiteissä oli 66 henkilöä, joista kahdeksan olivat oppisopimusopiskelijoita. Asiakkaista 43 % oli naisia ja 57 % oli miehiä.

Vuoden 2023 aikana toteutetut koulutukset ja tilaisuudet:

- ❖ **CV:n TEKOJA JA TYÖNHAKEMISEN INFOJA**
- ❖ **TYÖPAIKKAOHJAAJAKOULUTUS**
- ❖ **TYÖTURVALLISUUSKORTTIKOULUTUS**
- ❖ **HYGIENIAPASSIKOULUTUS**
- ❖ **POKE:n ja GRADIA:n INFOJA: KOULUTUS JA YRITTÄJYYS**
- ❖ **DIGI-TAITOJA KAIKILLE (ZOOM JA TEAMS)**
- ❖ **TULITYÖKORTTIKOULUTUS**
- ❖ **LOVELOP-koulutuksia**
- ❖ **HANKKEEN OHJAUSRYHMÄN KOKOUKSET**
- ❖ **”MEIDÄN TYPO:t” -työllisyshanketapaamiset**

Kuvassa projektin henkilöstö Satu-Marja Hassi ja Tuomo Mäkeläinen

Starttipaja työelämään -projekti

Starttipaja työelämään-projekti alkoi vuonna 2018. Kohderyhmänä olivat alle 29-vuotiaat nuoret, joille tarjosimme monipuolisia työtehtäviä ja mielenkiintoista toimintaa Väentupa ry:n työllistämisyksiköissä SER-Väentuvalla ja Retrokeitaalla, neljässä tuetussa asumisyksikössä, päiväkeskuksissa ja päihdekuntoutuskodissa. Meille saattoi tulla opettelemaan työelämän alkeita rennolla otteella.

Vuonna 2023 projektissa työskenteli 3 ohjaajaa, joista kaksi valmensivat nuoria ATK-pajassa SER-Väentuvalla ja yksi kierrätysmyymälä Retrokeitaalla. Loppuvuodesta avasimme Retrokeitaalle digitukipisteen, jotta voimme tarjota useammalle nuorelle paikan suosituissa tietokonealan työtehtävissä.

Nuoria projektissa oli mukana vuoden aikana 23. Kasvua nuorten määrässä oli edellisvuoteen verrattuna huimat **35 %**.

Olemme jatkaneet panostamista nuorten työssä jaksamiseen ja kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin tarjoamalla nuorille kahdesti viikossa mahdollisuuden ohjattuun kuntosaliharjoitteluun työajalla. Lisäksi nuoret saavat halutessaan jakson ajaksi käyttöönsä aktiivisuusrannekkeet ja voivat osallistua Väentupa ry:n

viikoittaiseen sählyvuoroon sekä käydä ohjaajan kanssa talvisin avannossa uimassa kolme kertaa viikossa ja osallistua Väentupa ry:n kaikkiin muihin ryhmätoimintoihin.

Projektia rahoitti Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto 75 % ja Väentupa ry:n omarahoitusosuus oli 25 %.

Tukea, turvaa ja tekoja (TUOJA)-hanke

ESR-rahoitteinen TUOJA-hanke päättyi vuoden 2023 lopussa. Hanke eteni hankesuunnitelman mukaisesti loppuun asti. TUOJA-hankkeen viimeinen toimintavuosi oli kehitettyjen mallien testaamista ja sisäänajoa koko vuoden 2023 ajan. TUOJA-hankkeen tavoitteena oli kehittää koordinoitun hävikkiruokajaan malli sekä valmentavan asumisen malli Laukaaseen.

Koordinoitu hävikkiruokajaan malli vakiintui vuoden 2023 aikana lopulliseen muotoonsa. Verkostotyö jatkui aktiivisena hävikkiruokaa lahjoittavien kauppojen ja muiden toimijoiden kanssa hankkeen tavoitteiden täyttämiseksi. Koordinoitu hävikkiruokajakomalli vakiinnutti paikkansa myös apua tarvitsevien keskuudessa.

Ruokajakopiste oli hyvin keskeisellä paikalla, keskellä Laukaan kylää, ja se oli helposti saavutettavissa. Toimintaa pyörittivät yksi työntekijä ja vapaaehtoiset ruokajakopisteessä. Mukana toiminnassa oli myös ukrainalaisia vapaaehtoisia, jotka halusivat auttaa omalta osaltaan muita ja saivat myös mielekästä tekemistä omaan arkeensa. Hävikkiruokaa lahjoitettiin keskimäärin noin 4500–5500 kg kuukaudessa.

Valmentavan asumisen mallissa toteutettiin hyvinvointia tukevaa virkistystoimintaa sekä yksilö- ja ryhmävalmennuksia. Hyvinvointia tukevissa ryhmissä toteutui sosiaalinen kuntoutus ja vertaistuki. Ryhmässä osallistujat hyötyivät vertaistuesta sairautensa tai elämäntilanteen vuoksi. Ryhmien osallistujat kokivat positiivista voimaantumista ryhmien kokoontumisten aikana. Osa valmentavan asumisen mallin ryhmistä oli myös vertaisohjattu. Vertaisohjaaja sai mahdollisuuksia osallisuuteen, kehittämiseen sekä osallistujien luottamuksen.

TUOJA-hankkeen kehittämistyö ja toiminnan arviointi olivat aktiivista koko hankkeen keston ajan. Hankkeen osallistujamäärä oli hankkeen päättyessä 105 osallistujaa. Osallistujamäärä ylitti tavoitteen, joka oli 100 osallistujaa. Ruoka-avun vaikuttavuutta voitiin mitata myös myönnettyjen ruokapassien lukumäärällä. Ruokapasseja oli myönnetty vuoden 2023 loppuun mennessä yhteensä 364 kappaletta. Kasvua ruokapassien määrässä oli ollut koko hankkeen ajan. Kävijämäärät vakiintuivat ruoka-avun jakopäivänä 50–70 ruoka-avun hakijaan. Viikoittain ruoka-apua kävi hakemassa keskimäärin noin 130 henkilöä/viikko. Tämän lisäksi ruoka-aputoiminnan verkostot toimittivat ruoka-apua myös suoraan ihmisten koteihin.

Vapaaehtoisten lukumäärä hankkeessa vakiintui vuoden 2023 aikana. Vapaaehtoistyö mahdollisti yhä useammalle henkilölle tilaisuuden osallisuuteen – he saivat olla osana merkityksellistä kokonaisuutta ja tulla kuulluksi. Vapaaehtoistoiminta hankkeessa oli erittäin merkityksellistä niin vapaaehtoisille kuin avunsaajillekin. Hankkeessa ilmeni myös tarve avunsaajia osallistaville toimintoille mahdollisen uuden kehittämishankkeen puitteissa. Kyse on muun muassa kiertotalouden (hävikkiruoka), osallisuuden (vapaaehtoistoiminta) ja työllisyyden edistämisen (kuntouttava työtoiminta) yhdistämisestä. Tulevaisuudessa tarvitaan yli sektorirajojen ylittävää uudenlaista tapaa ajatella ja tehdä yhteistyötä. Väentupa haluaa olla vastaamassa tähän haasteeseen.

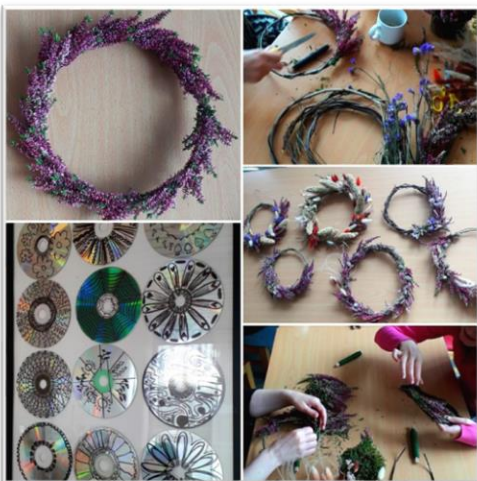
TUOJA-hanke oli onnistunut hanke, ja sen tuloksista saamme nauttia Laukaassa toivottavasti pitkään.

Osallisuushanke OsaX

1.3.2023 – 28.2.2026

Osallisuushanke OsaX käynnistyi maaliskuussa 2023 kahden työntekijän voimin. Hankkeelle saatiin vuokrattua kohtaamispaikaksi toimintatila Laukaan kirkonkylän keskeiseltä paikalta Laukaan helluntaiseurakunnalta. Kohtaamispaikka OsaX Cornerin avajaisia vietettiin 2.5. Toimintaan osallistuminen oli mahdollista neljänä päivänä viikossa maanantaista torstaihin kello 9–14.

OsaX Cornerin toiminnan tavoitteena oli edistää osallisuutta, hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Erityisen tärkeää oli osallistujien kohtaaminen ja yhdessä suunniteltu tekeminen. OsaX:n yhteisöllinen toiminta tarkoitettiin työelämän ulkopuolella oleville 17–64-vuotiaille, Laukaassa, Äänekoskella ja Konnevedellä asuville. Toiminnan sisältö suunniteltiin yhdessä, välillä aktiivisempaa toimintaa, välillä eri aiheisia keskusteluja ryhmissä, myös yksilöohjaus oli mahdollista. Pääasia kuitenkin oli yhdessä tekeminen, liikuntaa, kädentaitoja, retkiä luontoon, tutustumismatkoja museoihin ja toimijoiden luokse sekä eri aiheisia teemapäiviä.

Kädentaidoissa hyödynnettiin kierrätysmateriaaleja, mikä oli OsaX:n toiminnassa tärkeä, kantava teema. Monelle Väentuvan tarjoama ruoka-apu oli tärkeää ja toiminnassa myös pyrittiin mahdollisuuksien mukaan hyödyntämään ruoka-avusta yli jääviä raaka-aineita.

OsaX-toiminnan tarkoitus oli laajentua myös Äänekoskelle ja Konnevedelle. Syksyn aikana ehdittiin käydä Äänekosken Suolahdessa kolme kertaa. Toiminta ei kuitenkaan ehtinyt

tavoittaa monta asiakasta. Konnevedelle toiminta oli tarkoitus laajentaa vasta 2024 vuoden alusta, jolloin myös Äänekosken toimipisteeseen paneudutaan vahvemmin.

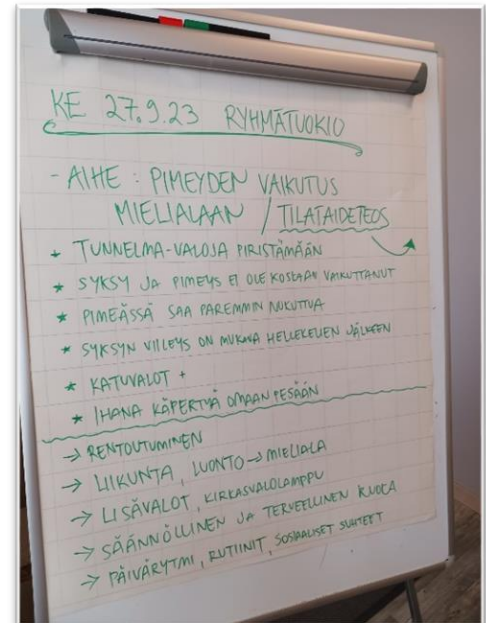
Toiminnan alku keväällä ja mennyt kesä tarjosivat mahdollisuuden ulkoiluun ja liikuntaan eri muodoissa mm. kävelyretkiä satamaan, lentopalloa, keilausta ja uintia. Kädentaitoryhmä aloitti syyskuussa kestäen joulukuulle asti. Osallistujat saivat tehdä kierrätysmateriaaleista erilaisia koristeita mm. unisieppari, cd-levyistä tehty taulu, joulukortteja, tuohisydämiä, kanerva- ja pajukransseja. Hyvinvointia kohennettiin hemmottelupäivässä, jossa jonotettiin hiusten leikkaukseen ja kynsien lakkaukseen.

Kesäkuussa Jyväskylään suuntautuvalla retkellä käytiin tutustumassa monikulttuurikeskus Glorian toimintaan. Samalla matkalla tutuksi tuli Luontomuseo. Lähellä joulua vierailtiin vielä uudelleen Jyväskylässä Suomen käsityön museossa.

Teemapäivien aiheina olivat mm. Gradian toteuttama koulutusinfo kahdesti, Kris ry:n toteuttamana kokemustarina päihteistä ja Poken luento hyvästä mielenterveydestä.

Hankkeen ohjausryhmä kokoontui kahdesti heti hankkeen alussa ja syksyllä toisen kerran. Ryhmän tavoitteena oli ohjata, tukea ja seurata hankkeen etenemistä sekä välittää tietoa ajankohtaisista asiakkaiden tarpeista.

Ensimmäisen vajaan vuoden aikana OsaX Cornerilla kävi keskimäärin 43 kävijää viikossa. Kohderyhmän eri henkilöiden tavoitemäärä 50 saavutettiin, josta voidaan samalla kiittää yhteistyöverkostoa, Laukaan seurakunnan diakoniatyötä, Laukaan kunnan etsivää nuorisotyötä ja Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaalityötä. Yhteistyöllä, asiakasohjauksella ja tiedotuksella saavutettiin kohderyhmä ja saatiin tuloksia aikaan.

Kierto-hanke

Hankkeen kesto: 1.4.2022 - 1.4.2023

Kiertotaloutta kyliin eli Kierto-hankkeessa ruokahävikkiä koskevat kestävän kehityksen tavoitteet yhdistyivät ruoka-aputoimintaan. Kierto-hankkeessa kehitettiin selkeä malli Laukaan sivukylille vietävän hävikkiruoan jakamiseen sekä hävikkiruokatietoisuuden sekä kestävän kehityksen tietoisuuden lisäämiseen.

Yhteisöllisyys ja sosiaalinen osallisuus lisääntyivät kylän asukkaille suunnattujen tapahtumien sekä vapaaehtoistyön myötä. Vapaaehtoisten kyläläisten voimin järjestettiin kaikille kyläläisille avoimia hävikkiruokaa koskevia tilaisuuksia, joiden teemana olivat mm. kuluttajatietouden lisääminen, hävikkiruoan hyödyntäminen sekä konkreettinen ruoan valmistaminen.

Hanke oli yleishyödyllinen kehittämishanke ja sillä oli laaja-alaisia myönteisiä vaikutuksia maaseudun kylien ja palveluiden kehittämiseen. Hankkeessa kehitetty malli jäi kyläläisten käyttöön vapaaehtoisten voimin. Maaliskuussa järjestettiin hankkeen päätösseminaari ja hanke loppui 1.4.2023. Kiertotaloutta kyliin eli Kierto-hanke sai maaseuturahaston tukea Leader JyväSRiiheltä.

Kiinteistönhuolto ja remontointi

Resurssit

Remontointi- ja korjaustehtävissä sekä ohjauksessa työskenteli vuoden aikana yksi palkkasuhteinen osa-aikainen henkilö. Kiinteistöjen valvonta- ja huoltotehtävissä sekä avustavissa remontointitöissä työskenteli toimintavuoden aikana yksi palkkatuettu henkilö sekä kuntouttavassa työtoiminnassa kolme henkilöä. Kiinteistöjen ulkomaalauksissa toimi kaksi yhdyskuntapalvelun suorittajaa.

Toimintasuunnitelman mukaisesti eri yksiköt vastasivat itsenäisesti omien kiinteistöidensä pienemmistä huolto- ja korjaustöistä. Remonttiryhmä antoi tarvittaessa lisäapua.

Yleisesti voidaan todeta, että toimintasuunnitelman mukaiset yksikkökohtaiset työt saatiin toteutettua vain osittain johtuen kiireellisemmistä ja tärkeämmistä remonti- ja korjaustöistä, joita ei ollut voitu ennalta suunnitella.

SER-halli

SER:n toimitiloissa kunnostettiin ja entisöitiin kalusteita lähinnä ulkopuolisille asiakkaille kuntouttavan työtoiminnan ja työkokeilun voimin. Kesällä SER:n toimitiloissa aloitti palkkatuetussa työsuhteessa rakennusmestari. Tavoitteena oli laatia sähköiseen muotoon kiinteistö tietokanta sekä talohuoltokirja kaikkien Väentuvan kiinteistöjen osalta. Henkilön työsuhde jatkui seuraavan vuoden aikana, joten työn tuloksia ei ollut vuoden lopussa vielä saatavilla.

Kievari

Toimiston seinä- ja lattiapinnat uusittiin kokonaan. Rakennusten 8a ja 8b ulkoseinät ja räystäät huoltomaalattiin kokonaan. Asuntojen ulko-ovet kunnostettiin ja huoltomaalattiin. Roskakatos huoltomaalattiin seinien osalta. Rakennuksen 10 yksi asunto remontoitiin täydellisesti. On syytä mainita, että täydellinen remontti vaadittiin pääosin asunnossa tupakoinnin seurauksena. Sähkölukot asennettiin muihinkin asuntoihin.

Honkatupa

Jyrsijätuhojen estämiseksi asennettiin loukkuja asuntoihin. Massiivinen ullakkotilojen eristeiden uusinta siirtyi tuleville vuosille. Jo aiemmin maalämpöön siirtymisen vuoksi tarpeettomaksi jäänyt suuri maanalainen öljysäiliö jäi ympäristötoimen poikkeusluvalla paikoilleen ja tullaan täyttämään maa-aineksella seuraavana vuonna.

Mäkitupa

Joskus kohtalo puuttuu peliin ja Mäkituvalla tapahtui elokuussa uhkaava tulipalo, jonka seurauksena ulkopuolinen urakoija uusi vesikattorakenteet ja osittain yläkerran tiloja. Remonttiryhmä osallistui talkoisiin seinien ja sisäkattojen maalauksella. Kaikkiin asuntoihin uusittiin samassa yhteydessä keittiön vesihanat.

Rokkahalli

Yläkerran varastojen käytön helpottamiseksi asennettiin suoranosuiset puuportaat entisten kierreportaiden viereen. Samalla ulko-ovi vaihdettiin uuteen ja leveämpään sekä oveen asennettiin myös sähkölukko.

Seukkala

Muiden kiireiden vuoksi Seukkalassa ei remonttiryhmän toimesta tehty isompia kunnostuksia tai remontteja. Kiinteistöjen kunnossapidosta vastasi kaksi muuta henkilöä Seukkalan omalla vastuulla.

Tapojoki

Tapojoen kiinteistölle ei toimintavuoden aikana tehty remontteja. Talkoovoimin harvennettiin piha-alueiden pensaikkoja.

Ketorinne

Laukaan kunta omisti kiinteistön, joten huolto kuului kunnalle.

Retrokeidas

Muiden huoltotöiden ohella loppuvuonna vuokrattiin entiset Poken toimitilat, jonka seurauksena toteutettiin pintojen kunnostustöitä sekä asennettiin palo-osastoinnin väliovi, rakennettiin uudet lajittelutilat hyllyköineen sekä luistinten teroituskoppi ja kaksi toimistohuonetta. Seinät maalattiin ja lattia uusittiin epoksinnoitteella. Uuden huoltokeskuksen ulko-ovi vaihdettiin parempikuntoiseen. Yläkerran sosiaalitulat myös kunnostettiin keittiön ja pukuhuoneiden osalta.

Ulkopuoliset asiakastyöt

- Vuolakkeen ulkoportaiden kaiteiden kunnostus ja betonisen suojamuurin levytys sekä yhden ulko-oven huoltomaalaus.
- Ulkopuolisen asiakkaan asunnon jalkalistojen uusinta sekä pienimuotoisia kalusteasennuksia.
- Ulkopuolisten asiakastöiden mahdollisuuksia ja haasteita jouduttiin vuoden aikana pohtimaan.

Tapojoki

Länsi-Lapissa virtaavan kauniin Äkäsjoen ja pienemmän Tapojoen risteyskohdassa sijaitsee Väentuvan lomakiinteistö Tapojoki. Äkäsjoentien varressa, Kolarin taajaman ja Ylläksen välillä oleva kaksikerroksinen isohko hirsitalo on palvellut sekä Väentuvan sisäisiä että ulkoisia asiakkaita monien vuosien ajan mainiona majoitus- ja retkeilytukikohtana.

Taloa on remontoitu ja päivitetty ajan saatossa, ja nykyisin Tapojoen kiinteistössä onkin perusmukavuudet, joihin sisältyy uusittu saunaosasto. Taloon mahtuu majoittumaan jopa 25–30 henkilöä tarvittaessa. Tapojoen rannassa oleva rantasauna oli edelleen käytössä ja rannasta saattoi pulahtaa raikkaaseen jokiveteen. Mökin vuokraajat retkeilivät lähiseudun luontopoluilla tunturit mukaan lukien, ja osa kävi melomassa, kalastamassa tai pyöräilemässä.

Tapojoki on tarjonnut hyvät mahdollisuudet kaikenlaiseen omatoimimatkailuun mm. Ruotsiin, Norjaan sekä koko kalottialueelle. Pallas-Yllästunturin kansallispuiston alueella on talvisin hiihdetty, lasketeltu ja ohjelmaa on löytynyt koko perheelle. Kesällä suosittuja ovat olleet paikalliset luonnonnähtävyydet ja urheilutarvikeliikkeistä on vuokrattu erilaisia välineitä kanooteista sähköpyöriin.

Parhaiten Tapojoki soveltuu perheille, pienryhmille ja yhdistyksen omien yksiköiden virkistyskäyttöön. Rauhallinen ja rentouttava ympäristö perinteiseen Lapin maisemaan yhdistettynä ovat hyvä vastapaino hektiselle nykyelämälle.

Vuonna 2023 Väentuvan asumisyksiköt tekivät kaksi virkistysmatkaa Tapojoen maisemiin. Toisesta reissusta otettiin upeita dronekuvia. Lisäksi Seukkalan päihdekuntoutuskoti teki yhden talkoo- ja virkistysmatkan Tapojolle. Muut matkailijat olivat pääosin ulkopuolisia vuokraajia. Remontteja ei tehty, mutta huonekaluja ja muuta mökin sisustusta uusittiin. Vuokrausten määrä laski edellisvuodesta noin 50 %.